

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА І ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до виконання кваліфікаційної роботи
здобувачів першого (бакалаврського) освітнього рівня вищої освіти
за освітньо-професійною програмою
022.00.01 «Графічний дизайн»

Київ – 2025

Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи здобувачів першого (бакалаврського) освітнього рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою 022.00.01 «Графічний дизайн».

Підготували д.т.н., професор Олег Кардаш, д.і.н. Віктор Карпов, старший викладач Петро Гаркін, старший викладач Юрій Єфімов. За загальною редакцією завідувача кафедри дизайну Віктора Карпова.

Методичні рекомендації розглянуто і рекомендовано для затвердження на засіданні кафедри дизайну. Протокол від «15» січня 2025 року № 2.

Завідувач кафедри дизайну _____ Віктор КАРПОВ

Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи здобувачів першого (бакалаврського) освітнього рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою 022.00.01 «Графічний дизайн» погоджено.

Гарант освітньо-професійної програми _____ Анатолій БРОВЧЕНКО

Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи здобувачів першого (бакалаврського) освітнього рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою 022.00.01 «Графічний дизайн» затверджено на засіданні Вченої ради Факультету образотворчого мистецтва і дизайну. Протокол від «22» січня 2025 року № 2

Вчений секретар _____ Ольга КОНОВАЛОВА

Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи здобувачів першого (бакалаврського) освітнього рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою 022.00.01 «Графічний дизайн» розроблено на підставі: – Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (редакція від 02.09.2020 р.); – Стандарту вищої освіти за спеціальністю 022 “Дизайн” для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Наказ МОН України від 13.12.2018 р. № 1391; – ДСТУ 3008:2015 Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ		
1.1.	Атестація здобувачів вищої освіти	6
1.2.	Визначення Цілей сталого розвитку	7
1.3.	Наукова дорожня карта кафедри дизайну	7
1.4.	Дизайн-портфоліо у кваліфікаційній роботі	8
1.5.	Характеристика, мета і завдання кваліфікаційної роботи	10
1.6.	Керівництво кваліфікаційною роботою	15
РОЗДІЛ II. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ДИЗАЙН-ПРОЕКТУ (ТВОРЧОЇ ГРАФІЧНОЇ РОБОТИ)		
2.1.	Загальні вимоги до дизайн-проекту (творчої графічної роботи)	16
2.2.	Основні етапи підготовки та виконання роботи	18
РОЗДІЛ III. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ПОЯСНЮВАЛЬНОЇ ЗАПИСКИ ДИЗАЙН-ПРОЕКТУ (ТВОРЧОЇ ГРАФІЧНОЇ РОБОТИ)		
3.1.	Структура пояснювальної записки дизайн-проекту (творчої графічної роботи)	20
3.2.	Оформлення структурних елементів пояснювальної записки	20
3.2.1.	Титульний аркуш	20
3.2.2.	Анотація	21
3.2.3.	Зміст	21
3.2.4.	Вступ	22
3.2.5.	Розділ I	22
3.2.6.	Розділ II	23

3.2.7.	Розділ III	23
3.2.8.	Висновки	23
3.2.9.	Список використаної літератури	23
3.2.10.	Додатки	24
3.3.	Технічні вимоги до оформлення тексту кваліфікаційної роботи	24
3.4.	Технічні вимоги до оформлення експозиційних планшетів	28
РОЗДІЛ IV. ДОПУСК ДО ЗАХИСТУ ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ		
4.1.	Допуск до захисту	30
4.2.	Письмовий відгук керівника, зовнішня рецензія	31
4.3.	Підготовка презентації кваліфікаційної роботи	31
4.4.	Перевірка на дотримання принципів академічної доброчесності	32
4.5.	Екзаменаційна комісія та захист кваліфікаційної роботи	33
РОЗДІЛ V. ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ		
5.1.	Загальні положення	35
5.2.	Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи	36
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ		39
ДОДАТКИ		40
Додаток А. Орієнтовний перелік тем кваліфікаційних робіт		40
Додаток Б. Графік виконання кваліфікаційної роботи		42
Додаток В. Завдання на виконання кваліфікаційної роботи		43
Додаток Г. Зразок оформлення титульної сторінки		44
Додаток Д. Стандарти бібліографічного опису літератури та посилань		45

Додаток Е. Примірний зразок відгуку керівника	48
Додаток Ж. Бланк рецензії кваліфікаційної роботи	51
Додаток К. Список рекомендованої літератури	52

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Атестація здобувачів вищої освіти

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка введеного в дію наказом ректора від 30.09.2024 р. № 757 атестація студента визначена як процедура встановлення відповідності засвоєних студентами рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 022 “Дизайн” для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Наказ МОН України від 13.12.2018 р. № 1391. Атестацію проходить кожен здобувач вищої освіти після повного та успішного виконання навчального плану. Строки проведення Атестації визначаються навчальним планом та графіком освітнього процесу.

Навчальним планом освітньо-професійної програми 022.00.01 «Графічний дизайн» згідно з вимогами відповідного стандарту вищої освіти формою атестації є захист кваліфікаційної роботи. Атестація здійснюється відкрито і публічно. Присутні особи можуть вільно здійснювати аудіо- та/або відеофіксацію процесу атестації.

Атестація здобувачів вищої освіти проводиться в Університеті за відповідними рівнями вищої освіти, спеціальностями (освітніми програмами) та завершується видачею документів встановленого зразка про присудження відповідного ступеня освіти та присвоєння здобутої кваліфікації.

Атестація здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським), другим (магістерським) освітніми рівнями здійснюється Екзаменаційною комісією після завершення теоретичної та практичної частини навчання за відповідним освітнім рівнем з метою встановлення відповідності результатів навчання здобувачів вищої освіти вимогам освітньої програми.

Атестація здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським), другим (магістерським) освітніми рівнями спеціальності 022 «Дизайн» здійснюється у

формі, яка передбачена освітніми програмами, з урахуванням стандартів вищої освіти зі спеціальності) публічного захисту кваліфікаційної роботи та демонстрації дизайн-проекту.

Строки проведення атестації визначаються навчальними планами підготовки фахівців і графіком освітнього процесу. Атестацію проходить кожен здобувач вищої освіти після повного та успішного виконання ним навчального плану за відповідним рівнем вищої освіти.

До атестації допускаються студенти, які успішно виконали всі вимоги навчального плану зі спеціальності відповідного рівня вищої освіти (не мають академічної заборгованості, успішно пройшли попередній захист кваліфікаційної роботи).

Атестація здійснюється відкрито і публічно. Здобувачі вищої освіти та інші особи, присутні на атестації, можуть вільно здійснювати аудіо- та/або відеофіксацію процесу атестації, крім випадків, визначених законодавством.

1.2. Визначення Цілей сталого розвитку

Відповідно до мети і завдань кваліфікаційної роботи, предмету і об'єкту теми дослідницької роботи керівник та здобувач вищої освіти визначають в межах яких Цілей сталого розвитку виконується робота. Університет бере участь у реалізації низки Цілей сталого розвитку (Детальніше: URL: <https://kubg.edu.ua/resursi/tsili-staloho-rozvytku.html>). Кафедра дизайну приймає участь в реалізації наступних цілей:

Ціль 4. Якісна освіта;

Ціль 9. Промисловість, інновації та інфраструктура;

Ціль 11. Сталий розвиток міст та спільнот;

Ціль 12. Відповідальне споживання та виробництво.

1.3. Наукова дорожня карта кафедри дизайну

Наукова дорожня карта кафедри дизайну відповідає темі «Сталий розвиток суспільства та дизайн-діяльність у просторі айдентики територіальних громад» і

передбачає проведення досліджень у сфері культури і мистецтва, презентацію їх результатів на міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях, публікацію на шпальтах фахових видань, керівництво студентськими творчими та науковими роботами, студіями і гуртками.

Основними векторами наукових інтересів кафедри є історія мистецтва та дизайну, дослідження сучасних концепцій дизайну, книжкова графіка, моушн-та гейм-дизайн, комп'ютерна графіка, друкована графіка малих форм, зокрема книжковий знак, каліграфія, ювелірний дизайн, айдентика територіальних громад, методи створення естетичних форм у рекламі тощо.

При обранні теми кваліфікаційної роботи керівник та здобувач вищої освіти враховують основні напрями наукової дорожньої карти кафедри дизайну.

1.4. Дизайн-портфоліо у кваліфікаційній роботі

Дизайн-портфоліо здобувача вищої освіти формується упродовж усього періоду навчання і входить до комплексу документів Екзаменаційної комісії. До портфоліо включаються кращі дизайнерські творчі роботи виконані у період навчання, а також роботи за рекомендаціями викладачів. В обов'язковому порядку до портфоліо включаються роботи, які виконані під час виробничих практик. До дизайн-портфоліо також включаються окремі проекти виконані здобувачем вищої освіти на замовлення, в межах діяльності студентського самоврядування та волонтерства.

Дизайн-портфоліо здобувача вищої освіти є візуальним підтвердженням досягнутого рівня визначених освітньо-професійною програмою “Графічний дизайн” фахових компетентностей, навичок та творчого потенціалу і входить до критеріїв оцінювання кваліфікаційної роботи. Здобувач вищої освіти розробляє власне дизайн-портфоліо навчального типу. Дизайн-портфоліо виконується у вигляді окремого документу (фізичний носій або файл).

Загалом, портфоліо графічного дизайнера є важливим професійним інструментом, що виконує декілька ключових функцій у розвитку кар'єри. Воно слугує наочною демонстрацією професійних компетенцій дизайнера, дає змогу

продемонструвати володіння різноманітними техніками, інструментами та стилями графічного дизайну. Також, портфоліо є інструментом професійної рефлексії та самовдосконалення. Систематизуючи та аналізуючи свої роботи, здобувач вищої освіти може відстежувати власне професійне зростання, виявляти перспективні напрямки для подальшого розвитку. Це допомагає свідомо планувати навчання та професійну діяльність, вдосконалення необхідних навичок.

У професійній практиці графічного дизайну прийнято виділяти кілька основних типів дизайн-портфоліо, кожен з яких має конкретне цільове призначення та особливості розбудови: навчальне портфоліо, професійне портфоліо, спеціалізоване портфоліо.

Навчальне портфоліо створюється під час навчання та демонструє опанування різноманітних технік, інструментів та методів дизайну. Воно включає як навчальні завдання, так і самостійні проекти, виконані в період навчання. Цей вид портфоліо відображає процес професійного становлення дизайнера та його розвиток у межах освітньої програми.

Структура дизайн-портфоліо включає наступні розділи:

- Персональна інформація містить стислі відомості про здобувача вищої освіти, його творчий та професійний шлях, спеціалізацію та ключові компетенції. Тут також можуть бути зазначені професійні досягнення, нагороди та значущі проекти.

- Основний розділ являє собою добірку робіт, зазвичай організованих за категоріями або хронологією. Кожен проект супроводжується описом завдання, процесу роботи та досягнутих результатів. Важливо показати не лише фінальний результат, а й ключові етапи розробки: ескізи, варіанти рішень, обґрунтування обраної концепції.

- Технічний розділ демонструє володіння різноманітними інструментами та технологіями. Тут зазначаються програми, з якими працює дизайнер, методи й техніки виконання проектів, особливості підготовки матеріалів для різних носіїв.

- Контактна інформація завершує портфоліо та включає всі необхідні способи зв'язку з дизайнером, посилання на професійні соціальні мережі та додаткові ресурси з роботами.

Зміст дизайн-портфоліо з інформацією про типи представлених робіт, посиланнями на інтернет-ресурси розміщується окремо на останній сторінці.

1.5. Характеристика, мета і завдання кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота є заключним етапом процесу підготовки здобувачів першого (бакалаврського) освітнього рівня за освітньо-професійною програмою 022.00.01 Графічний дизайн. Вона демонструє рівень досягнення мети освітньої програми, яка полягає у підготовці високопрофесійних компетентних конкурентоспроможних дизайнерів – фахівців міжнародного рівня, що поєднує в собі знання теорії та історії зарубіжного та вітчизняного дизайну, навички в галузі проектування дизайн-об'єктів, організаційно практичних основ дизайнерської діяльності та здійснення мистецьких проектів і досягнення інтегральної компетентності - здатності розв'язувати спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі дизайну, виявляти структурні й функціональні зв'язки на основі комплексного художньо проектного підходу.

Відповідно до освітньої програми кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми в сфері графічного дизайну, що характеризується комплексністю і невизначеністю умов, із застосуванням певних теорій та методів дизайну і складається з дизайн-проекту (творчої графічної роботи) та пояснювальної записки.

Дизайн-проект передбачає графічне виконання креативної ідеї відповідно до визначеної теми кваліфікаційної роботи і демонструє вміння здобувача творчо трансформувати набутий досвід на базі засвоєних впродовж навчання знань, умінь та навичок. Пояснювальна записка передбачає опис творчої ідеї на основі здобутих теоретичних засад з актуальних питань розвитку дизайну.

Кваліфікаційна робота здобувача першого (бакалаврського) освітнього рівня за освітньо-професійною програмою 022.00.01 Графічний дизайн

виконується під керівництвом науково-педагогічного працівника кафедри дизайну.

Мета кваліфікаційної роботи першого (бакалаврського) освітнього рівня – виявити рівень професійної підготовки здобувача до комплексного вирішення дизайнерських задач, а саме: застосування досвіду обробки, аналізу і систематизації результатів теоретичних досліджень, використання навичок практичного застосування цих знань при вирішенні конкретних практичних, технічних, виробничих та економічних завдань; вміння ведення самостійної проектної дизайнерської роботи; набуття компетенцій з презентації та публічного захисту результатів дизайнерської діяльності.

Завданням кваліфікаційної роботи є перевірка рівня сформованості компетентностей та результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою 022.00.01 Графічний дизайн:

Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 1	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 2	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 4	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 7	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
ЗК 8	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 9	Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її

	місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	
СК 1	Здатність застосовувати сучасні методики проєктування одиничних, комплексних, багатofункціональних об'єктів дизайну.
СК 5	Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проєктній діяльності.
СК 11	Здатність досягати успіху в професійній кар'єрі, розробляти та представляти візуальні презентації, портфоліо власних творів, володіти підприємницькими навичками для провадження дизайн діяльності.
Результати навчання	
РН 1	Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.
РН 2	Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово з професійних питань, формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення.
РН 3	Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проєкту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових досліджень.
РН 4	Визначати мету, завдання та етапи проєктування.
РН 6	Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.

PH 7	Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень.
PH 8	Оцінювати об'єкт проектування, технологічні процеси в контексті проектного завдання, формувати художньо-проектну концепцію.
PH 9	Створювати об'єкти дизайну засобами проектно-графічного моделювання.
PH 10	Визначати функціональну та естетичну специфіку формотворчих засобів дизайну в комунікативному просторі.
PH 11	Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах.
PH 12	Дотримуватися стандартів проектування та технологій виготовлення об'єктів дизайну у професійній діяльності.
PH 13	Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну.
PH 19	Розробляти та представляти результати роботи у професійному середовищі, розуміти етапи досягнення успіху в професійній кар'єрі, враховувати сучасні тенденції ринку праці, проводити дослідження ринку, обирати відповідну бізнес-модель і розробляти бізнес-план професійної діяльності у сфері дизайну.

Кваліфікаційна робота може мати академічну або практичну спрямованість. Кваліфікаційна робота академічної спрямованості передбачає розв'язання студентом навчальних завдань, вирішення яких потребує від нього набутих компетентностей, знань та професійних умінь згідно з освітньою програмою. Кваліфікаційна робота практичної спрямованості пов'язана з конкретною науково-дослідною роботою кафедри або виконана на замовлення і в інтересах зовнішніх стейкхолдерів та роботодавців. Результати такої роботи повинні бути доведені до стану, що дозволяє використовувати їх для впровадження в науку, техніку, технології, сучасне виробництво, що

підтверджується актом впровадження результатів або отриманими патентами за матеріалами роботи (заявки на свідоцтво на авторське право або промисловий зразок, патент, прийняті до розгляду) чи опублікованою статтею або апробованою на науково-практичній конференції, тощо.

За характером виконання кваліфікаційна робота може бути індивідуальною, що передбачає самостійну роботу студента над темою роботи під керівництвом науково-педагогічного працівника або комплексною, коли тема кваліфікаційної роботи за обсягом та (або) змістом потребує залучення групи студентів. Кваліфікаційна робота може передбачати виконання дослідних, проектних, експериментальних робіт.

Важливим етапом підготовки кваліфікаційної роботи є вибір теми. Назва теми повинна бути короткою, чітко і конкретно відображати предмет і об'єкт кваліфікаційної роботи, мету та основний зміст дизайн-проекту. Вибір теми здійснюється за особистою заявою здобувача, що подається у довільній формі на ім'я завідувача кафедри дизайну. Тематика кваліфікаційної роботи повинна відповідати освітньо-професійній програмі, за якою здійснюється підготовка здобувачів та бути актуальною для промисловості й економіки держави. Орієнтовний перелік тем кваліфікаційних робіт наведено у Додатку А.

Перелік тем кваліфікаційних робіт із визначенням наукових керівників розробляється та обговорюється випусковою кафедрою дизайну і затверджується вченою радою Факультету образотворчого мистецтва і дизайну. Здобувач може запропонувати власну тему роботи, що відповідає освітньо-професійній програмі підготовки здобувача з обґрунтуванням доцільності її розробки. На підставі рішення вченої ради Факультету образотворчого мистецтва і дизайну готує розпорядження про закріплення тем і призначення наукових керівників кваліфікаційних робіт здобувачів.

Затверджена тематика кваліфікаційних робіт та список наукових керівників оприлюднюється на сторінці кафедри дизайну Факультету образотворчого мистецтва і дизайну, як правило, у жовтні поточного навчального року (останнього року навчання здобувачів). Також теми

кваліфікаційних робіт та список наукових керівників розміщуються у відповідному ресурсі Е-навчання, створеному для підготовки та захисту кваліфікаційних робіт.

1.5. Керівництво кваліфікаційною роботою

Керівниками кваліфікаційної роботи призначаються науково-педагогічні працівники кафедри дизайну. Їхні прізвища, посада, наукові ступені та вчені звання виносяться на титульну сторінку пояснювальної записки та на головний експозиційний планшет, розташовуються за прізвищем здобувача.

Керівник здійснює контроль за дотриманням графіку виконання кваліфікаційної роботи. Графік виконання кваліфікаційної роботи (Додаток Б) і завдання на виконання кваліфікаційної роботи (Додаток В) підписуються здобувачем і керівником кваліфікаційної роботи. У разі суттєвих порушень, що можуть призвести до недотримання здобувачем встановлених термінів подання кваліфікаційної роботи до Екзаменаційної комісії, керівник невідкладно інформує завідувача кафедри з метою прийняття відповідних рішень, зокрема про недопущення здобувача до захисту.

Керівник кваліфікаційної роботи здійснює контроль за дотриманням норм академічної доброчесності здобувачем при написанні пояснювальної записки та створенні дизайн-проекту відповідно до Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів освіти Університету.

Керівник кваліфікаційної роботи надає постійну допомогу здобувачу на всіх етапах підготовки, надає рекомендації щодо добору літератури та обробки матеріалу, контролює хід її виконання, перевіряє форму і зміст кваліфікаційної роботи, готує письмовий відгук на роботу. Він також контролює підготовку до захисту кваліфікаційної роботи, забезпечує наявність рецензії.

РОЗДІЛ II.

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ДИЗАЙН-ПРОЕКТУ (ТВОРЧОЇ ГРАФІЧНОЇ РОБОТИ)

2.1. Загальні вимоги до дизайн-проекту (творчої графічної роботи)

Дизайн-проект (творча графічна робота) є основною частиною кваліфікаційної роботи і складається з експозиційного графічного матеріалу на планшетах (2-3 планшети) на яких в ілюстративному викладі представляється авторське вирішення креативної творчої ідеї та пояснювальної записки до дизайн-проекту та розгорнутої презентації. За необхідністю авторське вирішення креативної творчої ідеї може бути представлено об'ємно-просторовим оригінал-макетом об'єкта дизайну в білому або кольоровому варіанті.

Творча графічна робота є специфічною, притаманною для дизайну формою закріплення проектної документації і має надавати точні дані (за кольором, пластикою, композиційними та масштабними співвідношеннями елементів, стилістичними ознаками, матеріалами та способами виготовлення) в графічному відтворенні об'єкта чи об'єктів проектування та креслень, необхідних для його виконання та впровадження у виробництво, або, якщо це поліграфія, для її якісного друку на будь-яких носіях..

Залежно від характеру об'єкта проектування, креслення, які подано в проекті, можуть бути як площинними (позначення базових ліній та модульних сіток для фірмового знаку, системних ліній друкованої рекламної продукції, періодичного видання або сайту), так й ілюзорно-просторовими (у вигляді технічного рисунка або аксонометричних проєкцій для презентації графічної частини, візуалізації пакувань, сувенірної продукції або носіїв візуальних рекламних повідомлень. У разі комплексної розробки різнохарактерних об'єктів може виникати необхідність поєднання як площинних, так і об'ємно-просторових креслень і технічних малюнків.

Якщо до умов проектного завдання входила розробка оригінальних образно-пластичних характеристик шрифтових гарнітур (або гарнітури), то графічна частина проекту обов'язково має містити чіткі конструктивні схеми (поліграми), на базі яких відбувалася розробка даної гарнітури, та повну абетку графічних знаків, втілених у нову образно-пластичну форму.

Усі текстові елементи становлять невід'ємну частину графічного проекту і мають бути впорядковані з функціональними чинниками, що зумовлюють їхнє використання.

Проектування сучасних об'єктів технологічної діяльності – це процес вирішення складного комплексу пов'язаних між собою завдань, з одного боку, — техніко-економічними, інженерними вимогами, з другого – споживчими потребами людини. Дослідження споживчих властивостей об'єктів, а також, урахування соціальних вимог, що до них ставляться, дозволяють визначити конкретні вимоги до якості виробів, які проектуються. Дизайнер повинен провести ретельний ергономічний аналіз аналогів та прототипів об'єктів проектування, а також детальний аналіз конкретних специфічних умов його функціонування. На етапі художньо-конструкторського компонування враховуються та використовуються всі дані, які були отримані в процесі аналізу прототипів та в результаті пошукового етапу. Крім того, враховуються попередні варіанти кольорового рішення та їх зв'язок із формою об'єкта проектування, тому що колір дозволяє відокремити або згладити деякі функціональні елементи форми.

Єдність ергономічних та художньо-конструкторських рішень – найважливіша умова успіху процесу проектування, створення засобів виробництва та предметного середовища, яке відповідає вимогам людського фактора.

Об'ємно-просторовий оригінал-макет об'єкта дизайну передбачає презентацію моделі, виконаної згідно з темою роботи. Виріб повинен відповідати всім технологічним вимогам, які описані в пояснювальній записці та

розроблені в її графічній частині. Кількість макетів визначається характером обраної теми за узгодженням із керівником кваліфікаційної роботи. Макет виконується в матеріалі, максимально наближеному до реального, та надає повну уяву про конструктивні, естетичні, утилітарні якості виробу.

2.2. Основні етапи підготовки та виконання кваліфікаційної роботи

Етапи підготовки кваліфікаційної роботи визначаються послідовним виконанням завдань.

Перший етап. Передпроектні дослідження та збір вихідної інформації. До завдань цього етапу входить формулювання та визначення теми кваліфікаційної роботи, завдань здобувачеві до виконання кваліфікаційної роботи, яке видається науковим керівником й затверджується завідувачем кафедри, підбір джерел та літератури, пошук вихідних даних та матеріалів для проектування (10 %), аналіз стану розробки теми кваліфікаційної роботи, формування тематичного плану кваліфікаційної роботи (20 %).

Другий етап. Формування концепту творчої ідеї дизайн-проекту. До завдань цього етапу входить аналіз цільової аудиторії, розробка ескізів та варіантів креативних рішень, концептуальне вирішення творчої ідеї проекту, збір матеріалу і робота з аналогами, визначення основних складових та обсягу дизайн-проекту . Формування проектної концепції, відпрацювання складових з розробки об'єктів включає розкриття функціональних, естетичних, композиційно-пластичних, колірно-графічних, конструктивно-технологічних, ергономічних, екологічних та економічних аспектів теми кваліфікаційної роботи (25 %).

Третій етап. Дослідження об'єкту теми кваліфікаційної роботи та визначення кореляції із творчою креативною ідеєю (30 %). До завдань цього етапу входить аналіз та уточнення отриманих вихідних даних. Ознайомлення з аналогами та прототипами, аналіз передпроектної ситуації, насиченості ринку аналогічними виробами чи об'єктами та тенденцій формотворення, колірного й графічного вирішення, функціональної спрямованості, конструктивних,

технологічних вирішень, класифікація об'єктів дизайну, визначення та обґрунтування відповідних груп споживачів.

Четвертий етап. Дослідження походження предмету кваліфікаційної роботи та визначення кореляції із творчою креативною ідеєю (50 %). До завдань цього етапу входить визначення дизайн-пропозицій, їх художньо-конструктивного розроблення та відображення у розділах пояснювальної записки; робота над творчим вирішенням дизайн-проекту, ескізне моделювання об'єктів дизайну, макетування; обґрунтування загальних вимог до об'єктів розробки із урахуванням попереднього аналізу та орієнтацію на створення дизайн-об'єкта, що відповідає функціональним, ергономічним і естетичним вимогам та екологічній безпеці.

П'ятий етап. Формування висновків кваліфікаційної роботи та тез для конференції (60 %).

Шостий етап. Презентація творчої ідеї кваліфікаційної роботи (80 %). До завдань цього етапу входить розробка варіантів дизайн-пропозицій щодо визначених моделей типологічного ряду проектного дизайн-об'єкта з використанням методу графічного моделювання та, за необхідності, пошукового об'ємного моделювання (макетування). Визначення остаточних дизайн-вирішень, планування та підготовка презентаційних матеріалів, формування експозиційних площин виставкових планшетів.

Сьомий етап. Передзахист кваліфікаційної роботи. Проводиться не пізніше ніж за місяць до захисту. До завдань цього етапу входить комплексне завершення роботи – кінцеве оформлення пояснювальної записки та графічних матеріалів, подача роботи на передзахист та отримання допуску до захисту, довідки щодо дотримання академічної доброчесності, відгуку від керівника, подача роботи на рецензію, підготовка комплекту документів до захисту (90 %).

РОЗДІЛ ІІІ.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ПОЯСНЮВАЛЬНОЇ ЗАПИСКИ ДИЗАЙН-ПРОЕКТУ

3.1. Структура пояснювальної записки дизайн-проекту (творчої графічної роботи)

Основними складовими структури пояснювальної записки є:

- титульний аркуш
- анотація
- зміст
- перелік умовних скорочень (при потребі)
- вступ
- основна частина (І, ІІ, ІІІ розділи і висновки до розділів)
- загальні висновки до роботи
- список використаної літератури
- додатки.

Пояснювальну записку друкують на одному боці (допускається двосторонній друк) аркуша білого паперу формату А4, з розрахунку не більше 30 рядків на сторінці з форматкуванням тексту за шириною (шрифт Times New Roman - 14; інтервал - 1,5).

3.2. Оформлення структурних елементів пояснювальної записки

3.2.1. Титульний аркуш є першою сторінкою пояснювальної записки кваліфікаційної роботи і править за основне джерело інформації, що необхідна для оброблення та пошуку документа. Титульний аркуш містить дані, які подають у такій послідовності:

назва закладу вищої освіти;

назва факультету,

назва кафедри;
рішення кафедри про допуск до захисту;
повна назва документа;
тема кваліфікаційної роботи;
назва ступеня вищої освіти, спеціальності та освітньої програми;
відомості про виконавця і підпис;
відомості про керівника і підпис;
відомості про консультанта (при залученні) і підпис;
відомості про рецензента і підпис,
рік виконання.

Таким чином, титульний аркуш містить назву університету, факультету, випускової кафедри, тему кваліфікаційної (бакалаврської) роботи, ім'я та прізвище автора, керівника (форма видається кафедрою). Титульний аркуш повинен бути підписаний завідувачем кафедри дизайну. Наявність підпису є підставою до захисту. Зразок оформлення титульної сторінки кваліфікаційної роботи наведено у Додатку Г.

3.2.2. Анотація. У анотації подається українською та англійською мовами бібліографічний опис кваліфікаційної роботи та коротко характеризується основний зміст проведеного дослідження. На завершення наводяться ключові слова кваліфікаційної роботи в межах шести - восьми слів.

Після цього наводиться текст “Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів наукових досліджень інших авторів мають посилання на відповідне джерело”. Після тексту пишеться ім'я та прізвище автора і залишається місце для підпису.

3.2.3. Зміст. Зміст розташовують безпосередньо після анотації, починаючи з нової сторінки. Зміст роздруковується на окремій сторінці й упереджує текстову частину пояснювальної записки. Він містить назви та номери початкових сторінок усіх розділів і підрозділів. До змісту включають вступ; послідовно перелічені назви всіх розділів, підрозділів, висновків до розділів основної частини кваліфікаційної роботи; висновки; список використаної

літератури; перелік додатків з назвами і номери сторінок, які визначають початок відповідного елементу роботи. Заголовок «ЗМІСТ» не нумерується.

3.2.4. Вступ. Заголовок «ВСТУП» розміщують з нової сторінки та не нумерують. Вступ (2-4 сторінки) розкриває сутність роботи, її значущість, підстави і вихідні дані для розробки теми, стан розробленості, обґрунтування необхідності її проведення. Далі подається загальна характеристика кваліфікаційної роботи у такій послідовності: актуальність теми дослідження, яка зумовила вибір теми, формулюється доцільність роботи для розвитку відповідної галузі промисловості; стан дослідження проблеми; зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами; мета дослідження; завдання дослідження, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети; об'єкт дослідження (процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення); предмет дослідження (міститься в межах об'єкта – саме на ньому повинна бути спрямована увага, оскільки він визначає тему кваліфікаційної роботи); методи дослідження, теоретичне значення результатів дослідження (відповідність теоретичним настановам, їх сутність); практичне значення результатів дослідження; апробація результатів дослідження; публікації; структура та обсяг кваліфікаційної роботи.

3.2.5. Розділ I повинен продемонструвати професійний аналіз передпроектної ситуації, дослідження аналогів та визначення прототипів проектування. Він виконується з урахуванням існуючого стану щодо особливості обраного дизайн-об'єкта, насиченості ринку аналогічними виробами чи об'єктами, тенденцій формотворення, графічного вирішення, функціональної спрямованості, конструктивно-технологічних вирішень; здійснюється, за можливості, класифікація об'єктів дизайн-розробки. У цьому розділі здійснюється також:

– формулювання та обґрунтування проблем, притаманних об'єктам майбутньої розробки в контексті покращення їхніх дизайнерських та ергономічних показників;

– обґрунтування загальних вимог до об'єктів розробки з урахуванням попереднього аналізу та орієнтацію на створення об'єкта, що відповідає, в першу чергу, людському виміру, функціональним та естетичним вимогам і екологічній безпеці. Розділ супроводжується посиланнями на джерела та на необхідні ілюстрації, розміщені у додатках, з урахуванням його змісту та структури.

3.2.6. Розділ II має розкрити творчу ідею дизайн-проекту, обґрунтувати і визначити відповідні групи споживачів – цільову аудиторію проекту, складові проектної розробки об'єкта за темою, яка включає такі аспекти: образ, соціально-культурну функцію, композиційно-пластичне та колірно-графічне вирішення, ергономічність та технологічність форми, екологічну безпечність тощо. Крім того, у цьому розділі здійснюється розробка дизайн-пропозицій щодо варіантів вирішення, аргументуються, розкриваються професійні шляхи і демонструється виконання остаточних дизайн-вирішень за визначеними моделями об'єкта проектування у вигляді тексту. Розділ супроводжується посиланнями на джерела та на необхідні ілюстрації, розміщені у додатках, з урахуванням його змісту та структури.

3.2.7. Розділ III додається при необхідності проведення додаткових розрахунків, зумовлених складними технологічними процесами виконання та використанням різних видів матеріалів, описує види друку, паперу й інших матеріалів, які передбачено використати для здійснення проекту. Подаються орієнтовна вартість дизайн-ідеї та орієнтовна вартість виробництва складових проекту.

3.2.8. Висновки узагальнюють проектне вирішення, є підсумком кваліфікаційної роботи, професійним осмисленням виконаного завдання, в якому в стислому вигляді необхідно показати відмінність авторських вирішень від існуючих раніше в контексті соціально-економічної та соціально культурної проблематики.

3.2.9. Список використаної літератури та джерел (бібліографія) формується з першоджерел, які було використано автором проекту при виконанні кваліфікаційної роботи – видань за фахом, навчальних посібників,

монографій, журнальних статей, каталогів, нормативних чи технічних документів, Інтернет-джерел тощо. Посилання на джерела, цитати є підтвердженням наукової цінності роботи. Стандарти бібліографічного опису використаної у кваліфікаційній роботі літератури та посилань наведено у Додатку Д.

3.2.10. Додатки є важливим допоміжним матеріалом, необхідним для повноти розкриття теми кваліфікаційної роботи й містять ілюстрації, зокрема зображення аналогів та прототипів, ескізні начерки, етапні клаузурні проробки, ілюстративний матеріал дизайн-пропозиції і дизайнерське вирішення експозиційних матеріалів на планшетах (із загальним виглядом кожного графічного презентаційного планшета окремо та за наявності фотографій макета). Додатки повинні мати текстові пояснення під ілюстраціями.

3.3. Технічні вимоги до оформлення тексту кваліфікаційної роботи.

За обсягом текст кваліфікаційної роботи повинен мати 40-50 сторінок (без додатків). Нумерація сторінок починається з титульної сторінки. На титульній сторінці номер не ставиться. Ілюстрації й таблиці, розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок.

Текстова частина ділиться на розділи, підрозділи і, при необхідності, на пункти і підпункти. Розділи повинні мати порядкову нумерацію в межах викладення і позначатися римськими цифрами. Структурні елементи, «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» не мають порядкової нумерації, їх назви правлять за заголовки структурних елементів і розміщують посередині рядка.

Заголовки структурних елементів та заголовки розділів треба друкувати з абзацного відступу великими літерами без крапки в кінці і розміщувати посередині рядка. Заголовки підрозділів, пунктів і підпунктів потрібно друкувати з абзацного відступу з великої літери без крапки в кінці. Розділи і підрозділи повинні мати заголовки. Пункти і підпункти можуть мати заголовки.

Назви розділів і підрозділів повинні бути ідентичними з назвами у змісті. Назви розділів – жирними, великими літерами. Перший розділ є оглядовим, аналітичним та узагальнюючим означену проблему, другий розділ – описовий, у ньому розглядаються складові проектної частини (концепція, обраний стиль, зображальні засоби). Третій розділ – технологічно-економічний, де висвітлюються види паперу, види друку та тиражування, оздоблення, сувенірного пакування, використання цього в кваліфікаційній роботі, орієнтовну вартість власної ідеї на ринку дизайн-послуг, орієнтовну вартість друкування розробленої продукції, залежно від технологій і тиражу.

Абзацний відступ повинен бути однаковим впродовж усього тексту роботи і дорівнювати п'яти знакам. Якщо заголовок складається з двох і більше речень, їх розділяють крапкою. Перенесення слів у заголовку розділу, підрозділу не допускається. Відстань між заголовком і подальшим чи попереднім текстом має бути з інтервалом у один рядок. Відстань між рядками заголовку (підзаголовків будь-якого рівня), а також між двома заголовками приймають такою, як у тексті.

Не допускається розміщувати назву розділу, підрозділу, а також пункту й підпункту в нижній частині сторінки, якщо після неї розміщено тільки один рядок тексту. Останній лист розділу повинен бути заповнений мінімум наполовину.

Кожний новий розділ потрібно починати з нової сторінки. Відстань між назвою розділу та заголовками (назвами підрозділів) має дорівнювати одному інтервалу, між заголовком та текстом без інтервалу. Підрозділи повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу та заголовки, що розміщуються з абзацного відступу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою. Після номера підрозділу крапку не ставлять, наприклад, 1.1 (перший підрозділ першого розділу), 1.2 і т. д. Кожен підрозділ починається з нового абзацу.

Висновки конкретно по роботі, які починаються зі слів: Досліджено... ; Проаналізовано... ; Вивчено... ; Розкрито... ; Подано... ; Представлено... ;

Уточнено... ; Зібрано... ; Описано... ; Охарактеризовано... ; Виявлено... ; Систематизовано... ; Окреслено... ; Розроблено... ; Створено... .

Параметри оформлення тексту: шрифт тексту – 14 пт., гарнітура «Times New Roman», інтервал основного тексту – півтора інтервали; сторінка: А4 (210 x 297 мм), береги: верхній – 2 см, нижній – 2 см, лівий – 3,0 см, правий – 1,0 см; орієнтація книжкова. Мова тексту – українська, іншомовні цитати наводяться у перекладі українською.

Перелік використаної літератури розташовується наприкінці кваліфікаційної роботи з нової сторінки. Усі джерела повинні мати одноманітний бібліографічний опис за системою посилань з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» https://kubg.edu.ua/images/stories/podii/2017/06_21_posylannia/dstu_8302.pdf.

Усі графічні матеріали роботи (ескізи, діаграми, графіки, схеми, фотографії, рисунки, кресленики тощо) повинні мати однаковий підпис «Рисунок». Слово “Рисунок” обов’язково з великої літери, після чого вказується нумерація. Далі – довге тире та найменування ілюстрації у суворій відповідності до авторства. Підпис в рамках певного розділу:

Рисунок 2.1 – Варіанти формотворення

Рисунок подають одразу після тексту, де вперше посилаються на нього, або якнайближче до нього на наступній сторінці, а за потреби в додатках до роботи. На всі рисунки повинні бути посилання в тексті. Існує два основні методи оформлення посилань: “... відповідно до рис. 5” (за наявності наскрізної нумерації); “...відповідно до рис. 2.5” (якщо нумерація в розділах).

Якщо рисунки створені не автором роботи, подаючи їх, треба дотримуватися вимог чинного законодавства України про авторське право (надавати відомості про першоджерело). Рисунки нумерують наскрізно арабськими цифрами, крім рисунків у додатках, або в межах кожного розділу. У цьому разі номер рисунка складається з номера розділу та порядкового номера

рисунок в цьому розділі, які відокремлюють крапкою, наприклад, «Рисунок 3.2» — другий рисунок третього розділу.

Рисунки кожного додатка нумерують окремо. Номер рисунка додатка складається з позначення додатка та порядкового номера рисунка в додатку, відокремлених крапкою. Наприклад, «Рисунок В.1», назва рисунка тобто перший рисунок додатка В. Назва рисунка має відображати його зміст, бути конкретною та стислою. За потреби пояснювальні дані до рисунка подають безпосередньо після графічного матеріалу перед назвою рисунка. Назву рисунка друкують з великої літери та розміщують під ним посередині рядка, наприклад, Рисунок 2.1 — Схема дизайн-об'єкту. Вище і нижче кожної ілюстрації повинно бути залишено не менше одного вільного рядка.

При необхідності, графічні або цифрові дані у роботі треба оформлювати як таблицю. Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці мають бути посилання в тексті роботи. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери. Назву наводять жирним шрифтом. Таблиці слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком таблиць, що наводяться у додатках. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою, наприклад, Таблиця 2.1 (це перша таблиця другого розділу). ДСТУ 3008–95 пропонує такий запис таблиці:

Таблиця _____ – _____
(номер) (назва таблиці)

Таблиця може мати назву, яку треба друкувати малими літерами (перша велика) над таблицею. Назва повинна бути короткою і повністю відображати зміст таблиці.

Додатки необхідно оформлювати як продовження роботи на її наступних сторінках, або у вигляді окремої частини, розташовуючи додатки в порядку посилань на них у тексті роботи. Додатки можуть містити: допоміжні рисунки й

таблиці, що не ввійшли у основну частину роботи; текст програм; розрахунки; результати моделювання; копії статей та докладів на конференціях тощо. Кожний додаток повинен мати заголовок, який друкують вгорі малими літерами з першої великої, посередині сторінки. Над заголовком, посередині рядка, друкують слово «Додаток» і відповідну велику літеру української абетки, крім літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, яка позначає додаток. Текст кожного додатка починають з наступної сторінки. Ілюстрації, рівняння та таблиці, що є у тексті додатку, слід нумерувати в межах кожного додатку, наприклад, таблиця А.2 — друга таблиця додатку А. Якщо в додатку одна ілюстрація, одне рівняння, одна таблиця їх нумерують, наприклад рисунок А.1. В тексті у посиланнях на ілюстрації і т.д., рекомендується писати «На рисунку А.2».

В додатках спочатку розміщується список презентаційних матеріалів, загальна колірна експозиція дизайн-проєкту в масштабі, потім приклади аналогів, що аналізуються, ескізні пошуки авторської кольоро-графічної концепції за темою, розробка складових дизайн-проєкту. Кількість сторінок додатків – 20-30 сторінок.

3.4. Технічні вимоги до оформлення експозиційних планшетів

Презентаційні графічні планшети мають виконуватися в єдиному стилі та ілюструвати всі аспекти графічного вирішення об'єкта дизайну. Окрім ілюстративного матеріалу, на планшетах мають бути тексти, що системно розкривають зміст планшету, назву кваліфікаційної роботи та відомості про університет, факультет, кафедру, групу та автора проєкту. Формат експозиційних планшетів А0 (841x1189 мм). Роздільна здатність готових для друку макетів має бути високою (300 dpi), фото якість потрібна оскільки планшети (незважаючи на розмір) часто будуть переглядати зблизька, кольорова палітра СМУК. Відступи важливих елементів від краю не менше ніж 40-50 мм, розмір логотипу університету (висота) від 60 до 80 мм. Залежно від змісту дизайн-проєкту, можуть бути передбаченими й інші формати експозиції з

обов'язковим узгодженням нових форматів із керівником кваліфікаційної роботи. На планшетах, на відміну від презентації, розміщують кращі зразки дипломного проєкту. Це вітрина, тому потрібно зробити складний вибір і обрати саме головне і гарне з розробленого матеріалу.

РОЗДІЛ IV.

ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

4.1. Допуск до захисту

Випускова кафедра дизайну, за участю гаранта освітньої програми, не пізніше ніж за місяць до початку роботи Екзаменаційної комісії, проводить попередній захист кваліфікаційних робіт. Дата проведення попереднього захисту доводиться до відома здобувачів завчасно. Також матеріали, які подаються на попередній захист (як і на всі проміжні етапи виконання кваліфікаційної роботи), здобувачі розміщують за день до процедури у відповідному ресурсі Е-навчання, створеному для підготовки та захисту кваліфікаційних робіт.

На засідання кафедри з попереднього розгляду готовності кваліфікаційної роботи подається повністю виконана робота, відгук керівника роботи та рецензія. Отримані зауваження та пропозиції щодо змісту кваліфікаційної роботи, прийнятих дизайнерських рішень здобувач вищої освіти повинен реалізувати упродовж 10 днів до початку процедури перевірки кваліфікаційної роботи на дотримання принципів академічної доброчесності.

Під час попереднього захисту здобувач доповідає про проведений аналіз передпроектної ситуації та виконане проектування, розкриваючи його основні аспекти. Доповідь супроводжується презентацією макетів графічних планшетів.

Рішення про рекомендацію кваліфікаційної роботи до захисту схвалюється на засіданні кафедри у присутності здобувачів і керівників. Неявка здобувача на допуск до захисту є неприпустимою, в разі серйозних обставин завідувачу кафедри надаються заява та документ, що підтверджує специфіку цих обставин.

У випадку надання негативного відгуку керівником роботи або зовнішньої рецензії остаточне рішення про допуск або недопущення до публічного захисту кваліфікаційної роботи приймає випускова кафедра.

Висновок про допуск або недопущення до публічного захисту кваліфікаційної роботи оформлюється протоколом засідання кафедри.

4.2. Письмовий відгук керівника, зовнішня рецензія

Науковий керівник готує відгук на кваліфікаційну роботу із характеристикою діяльності здобувача під час виконання роботи та несе відповідальність за об'єктивність відгуку (Додаток Е). Науковий керівник робить висновок щодо набуття здобувачем вищої освіти загальних, фахових компетентностей та досягнення результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми “Графічний дизайн”.

Випускова кафедра дизайну, за участю гаранта освітньої програми, забезпечує зовнішнє рецензування кваліфікаційних робіт. Рецензування доручають провідним спеціалістам наукових, освітніх, виробничих і проектних організацій, представникам роботодавців, їх об'єднань тощо). Рецензія повинна містити рекомендовану оцінку кваліфікаційної роботи за прийнятою в Університеті 100-бальною шкалою (Додаток Ж).

Здобувач повинен ознайомитися зі змістом відгуку керівника і зовнішньої рецензії та підготувати у разі необхідності аргументовані відповіді на зауваження, які він може озвучити під час захисту. Вносити будь-які зміни в кваліфікаційну роботу після отримання відгуку керівника та зовнішньої рецензії забороняється.

4.3. Рекомендації до підготовки презентації кваліфікаційної роботи

Під час доповіді на засіданні Екзаменаційної комісії використовується презентація. Презентація доповнює основний візуальний ряд проекту зображеннями 3D графіки (персонажі, локації), GIF-анімацією, анімованими 2D графічними ілюстраціями, об'єктами медіа, моушн та веб дизайну. Особливо відеопрезентація є доречною при демонстрації розробок в галузі гейм дизайну та

моушн дизайну, а також айдентики, типографіки і певною мірою у дизайні рекламної продукції, дизайну книги художньої літератури тощо.

Під час захисту кваліфікаційної (бакалаврської) роботи здобувач має найбільш повно представити висновки аналізу передпроектної ситуації та результати проектування. З цією метою кафедрою дизайну запропоновано три складові презентації кваліфікаційної (бакалаврської) роботи:

- пояснювальна записка до кваліфікаційної роботи, зі змістом якої Голова та члени ЕК мають змогу ознайомитись під час захисту, а також заздалегідь на ресурсі Е-навчання;
- графічні презентаційні планшети А0 формату, на яких представлено у 2D зображеннях розробки проєкту, необхідні креслення, об'єкти, створені за допомогою модульної сітки, засобами векторної графіки, типографіки, фотографіки тощо;
- відеопрезентація, в якій проєкт представлено, крім основних графічних розробок, зображеннями 3D графіки, GIF-анімацією, об'єктами медіа, моушн та веб дизайну.

Отже, Голова та члени екзаменаційної комісії отримують візуальний ряд для повного уявлення про кваліфікаційну роботу, який супроводжується доповіддю здобувача. Якість запропонованих зображень має бути високою, необхідно пропонувати візуальний ряд від малих елементів до більших за розміром, за наповненістю, складних за конструкцією та функціоналом.

4.4. Перевірка на дотримання принципів академічної доброчесності

Завершений та погоджений з керівником текст кваліфікаційної роботи підлягає обов'язковому проходженню процедури перевірки на дотримання академічної доброчесності (плагіат) з подальшим отриманням відповідної довідки про відсутність/наявність академічного плагіату в роботі. Вносити будь-які зміни або виправлення до тексту кваліфікаційної роботи після отримання зазначеної довідки забороняється.

Перевірка кваліфікаційної роботи на дотримання принципів академічної доброчесності здійснюється після внесення здобувачем вищої освіти виправлень до змісту роботи та дизайн-проекту, але не пізніше ніж за 10 днів до дати захисту.

Здобувач вищої освіти та керівник кваліфікаційної роботи створюють власні акаунти у програмі StrikePlagiarism. Після цього здобувач вищої освіти завантажую власну кваліфікаційну роботу до названого ресурсу. Керівнику кваліфікаційної роботи на адресу корпоративної електронної пошти приходять повідомлення про наявність роботи у ресурсі для перевірки. Керівник здійснює процедуру перевірки кваліфікаційної роботи на дотримання принципів академічної доброчесності. Протокол з отриманими результатами перевірки, роздрукований керівником кваліфікаційної роботи додається до складу роботи.

4.5. Екзаменаційна комісія та порядок захисту кваліфікаційної роботи

Атестація здобувачів вищої освіти, які здобувають ступінь бакалавра, здійснюється Екзаменаційною комісією, до складу якої обов'язково включаються представники роботодавців та їх об'єднань, відповідно до Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в Університеті.

Функціями та обов'язками ЕК є:

- комплексна перевірка й оцінка теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти відповідно до вимог, встановлених освітніми програмами, стандартами вищої освіти;
- прийняття рішення про присудження здобувачам відповідного ступеня вищої освіти, присвоєння кваліфікації та видачу диплома (диплома з відзнакою);
- розроблення пропозицій щодо подальшого поліпшення якості підготовки фахівців за відповідною освітньою (професійною, науковою) програмою.

Кваліфікаційні роботи, оформлені відповідно до встановлених вимог, подаються здобувачем на випускову кафедру у визначений термін, але не пізніше ніж за два тижня до дня захисту.

Також за п'ять днів до захисту здобувач завантажує усі необхідні матеріали до ресурсу в Е-навчанні для попереднього ознайомлення із ними Голови та членів Екзаменаційної комісії, представника роботодавця.

До захисту здобувач вищої освіти подає секретарю Екзаменаційної комісії зшити в твердій палітурці кваліфікаційну роботу з повним обсягом, відгук наукового керівника, зовнішню рецензію (з мокрою печаткою організації, де працює рецензент, із зазначенням посади, наукового ступеня, вченого звання, почесного звання рецензента), довідку про перевірку на дотримання академічної доброчесності (плагіат) та графічні експозиційні планшети, а також дизайн-портфоліо.

Документи кваліфікаційної роботи розміщуються у наступному порядку: обкладинка (тверда); титульний аркуш; завдання з календарним планом на виконання кваліфікаційної роботи (один двосторонній лист); зміст; перелік скорочень, умовних позначень, термінів (при необхідності); вступ; розділи, які розкривають основний зміст роботи; загальні висновки; перелік використаної літератури; додатки. Відгук керівника, рецензія та протокол перевірки на плагіат у пояснювальну записку не підшиваються, а вкладаються в окремий конверт, який приклеюється до палітурки з внутрішньої сторони.

Кваліфікаційна робота захищається перед Екзаменаційною комісією на відкритому засіданні. Здобувач виголошує заздалегідь підготовлену доповідь та демонструє презентацію і експозиційні планшети (до 10 хв.). Він:

- стисло характеризує актуальність теми, мету, об'єкт та предмет дослідження, практичне значення роботи;
- зазначає основні висновки аналізу передпроектної ситуації та демонструє результати проектування.

При захисті кваліфікаційної роботи здобувач повинен бути ґрунтовно обізнаним із проблематикою, що стосується теми кваліфікаційної роботи, чітко формулювати основні моменти свого дослідження, показати широту свого творчого потенціалу, ерудицію, знання теоретичних питань з дизайн-проектування.

РОЗДІЛ V. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

5.1. Загальні положення

Оцінювання результатів захисту кваліфікаційних робіт здійснюється у порядку, визначеному в Положенні Університету про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії. Рішення Екзаменаційної комісії про оцінку результатів захисту кваліфікаційних робіт, а також про видачу студентам дипломів (дипломів з відзнакою) голова Екзаменаційної комісії оголошує студентам у день захисту.

Екзаменаційна комісія приймає рішення про видачу студентіві диплома з відзнакою за сукупності таких умов:

– всі оцінки з курсових робіт / проектів та практик, з яких робочим навчальним планом передбачено оцінювання, дорівнюють «А» за рейтинговою шкалою оцінювання (значення оцінки – «відмінно»);

– відсоток підсумкових оцінок «А» за рейтинговою шкалою оцінювання (значення оцінки – «відмінно») з усіх навчальних дисциплін, з яких робочим навчальним планом передбачено оцінювання, складає не менше ніж 75%, з інших навчальних дисциплін оцінка дорівнює «В» за рейтинговою шкалою оцінювання (значення оцінки – «дуже добре»);

– студент захистив кваліфікаційну роботу на оцінку «А» за рейтинговою шкалою оцінювання (значення оцінки – «відмінно»).

Перескладання студентами оцінок для їх підвищення не дозволяється. Студент, який не захистив кваліфікаційну роботу, або не з'явився на захист відраховується за невиконання навчального плану.

5.2. Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
А	90-100	<p>передбачає у графічній презентації кваліфікаційної роботи наявність оригінальності дизайн-розробки; вільної орієнтації у прийомах і засобах композиційного формотворення, вільного володіння сучасними графічними прийомами і техніками презентації проектного рішення, цікаве колірне вирішення, відповідність презентації сприйняттю цільової аудиторії; відео-презентація дизайн-проекту доповнює графічні презентаційні планшети та вдало підкреслює особливості проектного вирішення та технічного виконання роботи; у пояснювальній записці до кваліфікаційної роботи наявне змістовне дослідження передпроектної ситуації, чітке формулювання концепції дизайн-проекту, визначення цільової аудиторії, послідовний опис виконання практичних завдань із зазначенням стилістично-художніх, технічних особливостей дизайн-проекту; відповідності поставлених у роботі завдань теоретичним висновкам і практичним дизайн-розробкам; переконливість під час прилюдного захисту кваліфікаційної роботи; повнота та наповненість дизайн-портфоліо.</p>
В	82-89	<p>передбачає у графічній презентації проекту наявність достатньої оригінальності дизайнрозробки; орієнтації у прийомах і засобах композиційного формотворення, володіння сучасними графічними прийомами і техніками презентації проектного рішення, не повна відповідність презентації сприйняттю цільової аудиторії; відео-презентація дизайн-проекту дублює графічні презентаційні планшети та не розкриває особливості проектного вирішення та технічного виконання роботи;</p> <p>у пояснювальній записці до кваліфікаційної роботи наявне певне дослідження передпроектної ситуації, формулювання концепції дизайн-проекту, визначення цільової аудиторії, умовної відповідності поставлених у роботі завдань теоретичним висновкам і практичним дизайн-розробкам;</p> <p>недостатня переконливість під час прилюдного захисту кваліфікаційної роботи; повнота та наповненість дизайн-портфоліо.</p>

С	75-81	<p>передбачає у графічній презентації проекту недостатню оригінальність дизайн-розробки; орієнтацію у прийомах і засобах композиційного формотворення, невпевнене володіння сучасними графічними прийомами і техніками презентації проектного рішення, невідповідність презентації сприйняттю цільової аудиторії; відео-презентація дизайн-проекту дублює графічні презентаційні планшети; у пояснювальній записці до кваліфікаційної роботи наявне неповне дослідження передпроектної ситуації, формулювання концепції дизайн-проекту, умовна відповідність поставлених у роботі завдань теоретичним висновкам і практичним дизайн-розробкам; недостатня переконливість під час прилюдного захисту кваліфікаційної роботи; повнота та наповненість дизайн-портфоліо.</p>
D	69-74	<p>передбачає у графічній презентації проекту відсутність креативності у виборі проектного рішення; фрагментарну орієнтацію у прийомах і засобах композиційного формотворення, недостатнє володіння сучасними графічними прийомами і техніками презентації проектного рішення, невідповідність презентації сприйняттю цільової аудиторії; відео-презентація дизайн-проекту виконана не цікаво та непереконливо; у пояснювальній записці до кваліфікаційної роботи поверхове дослідження передпроектної ситуації, нечітке формулювання концепції дизайн-проекту, відсутність визначення цільової аудиторії, не відповідність поставлених у роботі завдань теоретичним висновкам і практичним дизайн-розробкам; непереконливість під час прилюдного захисту кваліфікаційної роботи; повнота та наповненість дизайн-портфоліо.</p>
Е	60-68	<p>передбачає у графічній презентації проекту відсутність креативності у виборі проектного рішення; погану орієнтацію у прийомах і засобах композиційного формотворення, недостатнє поверхове володіння сучасними графічними прийомами і техніками презентації проектного рішення, невідповідність презентації сприйняттю цільової аудиторії; відео-презентація дизайн-проекту виконана не цікаво та непереконливо; у пояснювальній записці до кваліфікаційної роботи не відповідне дослідження передпроектної ситуації, умовне формулювання концепції дизайн-проекту, наявність помилок; непереконливість під час прилюдного захисту кваліфікаційної роботи; дизайн-портфоліо зформоване недостатньо повно і не відображає досягнень, отриманих під час виробничих практик.</p>

F	0-59	<p>відсутня орієнтація у прийомах і засобах композиційного формотворення, не володіння сучасними графічними прийомами і техніками презентації проектного рішення; відсутня відео-презентація дизайн-проекту;</p> <p>у пояснювальній записці до кваліфікаційної роботи не відповідне дослідження передпроектної ситуації, формулювання концепції дизайн-проекту не переконливе, наявність помилок;</p> <p>непереконливість під час прилюдного захисту кваліфікаційної роботи;</p> <p>дизайн-портфоліо зформоване недостатньо повно і не відображає досягнень, отриманих під час виробничих практик.</p>
----------	-------------	--

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (редакція від 02.09.2020 р.).
2. Національний стандарт України «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. ДСТУ 8302:2015».
3. ДСТУ 3008:2015 Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання.
4. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 022 “Дизайн” для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Наказ МОН України від 13.12.2018 р. № 1391.
5. Положення про організацію освітнього процесу в Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка введене в дію наказом ректора від 30.09.2024 р. № 757.
6. Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка введене в дію наказом від 25.04.2024 року № 377.
7. Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка введене в дію наказом від 21.03.2024 № 254.
8. Корпоративний стандарт наукової діяльності працівників Київського столичного університету імені Бориса Грінченка введене в дію наказом від 31.10.2024 № 842.
9. Литвин С.Х. та Добровольська В.В. Підготовка дослідницького проекту та презентація результатів наукових досліджень : підручник. Київ : НАКККІМ, 2022. 268 с.
10. Джон В. Кресвелл, Дж. Девід Кресвелл. Дизайн дослідження: підходи на основі якісних, кількісних і змішаних методів / Пер. Ігор Кобель, Тарас Кобель. Лівів: Видавництво Українського католицького університету, 2022. 284 с.

ДОДАТКИ

Додаток А.

Орієнтовний перелік тем кваліфікаційних робіт

1. Рекламний супровід до фестивалю «Файне місто» (м. Тернопіль).
2. Дизайн книги «Українські народні казки» в техніці витинанка.
3. Дизайн книги Чубаря Ростислава «Маленька принцеса».
4. Рекламний супровід та комунікаційний дизайн до музичного фестивалю «Atlas Weekend 2020» (м. Київ).
5. Дизайн інтерактивного додатку з казками для дітей молодшого віку (для системи Android).
6. Фірмовий стиль майстерні взуття «Чоботар» (м. Київ).
7. Дизайн настінного календаря «Легенди Mercedes Benz» для автосалону в м. Києві.
8. Дизайн книги «Мої перші рецепти» для дітей молодшого шкільного віку.
9. Дизайн подарункових упаковок цукерок «Моя країна – Україна».
10. Рекламні ролики з презентацією нової освітньої стратегії фахової підготовки студентів Інституту мистецтв.
11. Дизайн коміксу «Історичні пригоди часів Київської Русі».
12. Дизайн настільної комп'ютерної мультиплеєрної гри «Reality Darkol» (Реальність Дарколь) для програми «Table Top Simulator».
13. Серія плакатів, присвячених видатним типографським шрифтам європейської цивілізації.
14. Фірмовий стиль майстерні виробів зі шкіри ручної роботи «Мах Korol Leather».
15. Дизайн книги Ніколь Пітесі «Аватар Джеймса Кемерона. В пошуках На'ві» у техніці paper tunnel.
16. Дизайн книги «Арт-ідеї» Фіони Вотт з розвиваючим компонентом творчості.
17. Серія вітальних листівок «Зимові свята» з використанням техніки паперопластики.
18. Серія рекламних плакатів моделей літаків з використанням об'ємнопросторових елементів.
19. Дизайн 3D персонажу в стилі стімпанк до комп'ютерної гри «Mechanical blood».
20. Дизайн серії марок до 100-річчя від дня проголошення Української Народної Республіки.
21. Айдентика для фірмового українського крафтового пива як інструмент конкурентноспроможності вітчизняної продукції в умовах сучасних економічних реалій.

22. Тенденції графічної стилістики сучасної вітчизняної науково-пізнавальної літератури (на матеріалі дизайну артбуку «Тварини, які зачаровують: Українська невідома природа»).
23. Роль айдентики в просуванні продукції ювелірного бренду.
24. Вплив дизайну на мотивацію людини до здорового образу життя: особливості розробки фірмового стилю нутріціолога.
25. Етапи розробки настільних ігор у культурно-мистецькому полі сучасної України на матеріалі дизайну настільної гри «Шосте королівство».
26. Розробка багатосторінкового коміксу "Хранителі вічного" та дизайн колекційної продукції до нього на основі дослідження сучасних дорослих мальовисів.
27. Редизайн як один з інструментів досягнення успіху закладу індустрії розваг (на матеріалі Національного цирку України).
28. Національна стилістика як образотворюючий фактор при розробці фірмового стилю кавової продукції японської кав'ярні.

Додаток Б.
Графік виконання кваліфікаційної роботи

Графік виконання кваліфікаційної роботи
студента групи _____ (номер групи, Ім'я та Прізвище студента)
першого (бакалаврського) освітнього рівня

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	термін виконання	Примітка

Здобувач _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник кваліфікаційної роботи

(підпис) (прізвище та ініціали)

Додаток В.
Завдання до кваліфікаційної роботи

Київський університет імені Бориса Грінченка

(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет образотворчого мистецтва і дизайну

Кафедра дизайну

Освітній рівень перший (бакалаврський)

Спеціальність 022 Дизайн

(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

“ ___ ” _____ 20__ року

З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧУ

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема кваліфікаційної роботи _____

керівник кваліфікаційної роботи _____

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджено розпорядженням декана Факультету образотворчого мистецтва і дизайну від “ ___ ” _____ 20__ року № _____

2. Термін подання здобувачем кваліфікаційної (бакалаврської) роботи _____

3. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи _____

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) _____

Здобувач _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Керівник кваліфікаційної роботи _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Додаток Г.

Зразок оформлення титульного аркушу

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА
ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА І ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

«Допущено до захисту»
Завідувач кафедри дизайну

Протокол засідання кафедри
№ _____ від «___» _____ 2025 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Спеціальність 022 Дизайн
Освітня програма 022.00.01. Графічний дизайн
Перший (бакалаврський) освітній рівень

Здобувач

_____ група _____

Керівник _____

Рецензент _____

Київ – 2025

Додаток Д.

Стандарти бібліографічного опису літератури та посилань

Стандарти щодо бібліографічного опису документів поширюються на текстові документи: книги, серійні видання, нормативно-технічні документи, наукові роботи, звіти та статті, дисертації, дипломні роботи, реферати тощо (ГОСТ 7.1-84). Структура і правила оформлення текстових документів у сфері науки і техніки затверджено Державними стандартами України: ДСТУ 3008-95, ДСТУ 3582-97, ДСТУ 7.1:2006.

Стандарти встановлюють загальні вимоги до бібліографічного опису документа та правила його складання: набір елементів бібліографічного опису, їхню послідовність, спосіб представлення кожного елементу, застосування умовних розподільних знаків. Бібліографічний опис складають мовою тексту документа (українською, російською, англійською тощо). Перелік використаної літератури складається за алфавітним порядком. У разі необхідності на початку списку подаються закони, нормативні акти, стандарти.

Приклади оформлення цитат та посилань

- Видання «Архітектура і біоніка» Ю. Лебедева [82] присвячено пошуку нових форм, нових конструктивних вирішень на основі живої природи, естетичним проблемам архітектурної біоніки.

- У міфі кожний символ може нести одночасно кілька значень, нерідко протилежних, наприклад, червоний – кохання і ненависть. Протиріччя колірної символіки можна пояснити «присутністю ніби двох лексиконів» – мирського, земного та більш давнього, релігійного [57].

- У роботах С.С. Алексєєва [2], Г.В. Бєди [10], М.А. Кириченка [63], Ю.М. Кирцера [64], В.С. Кузіна [76] та А.П. Яшухіна [183] підкреслюється значення впливу освітлення і товщі повітря на загальний колірно-тональний стан натури, і внаслідок цього зміни локальних кольорів на обумовлені, що має принципове значення у практиці живопису.

- 1981 р. американські вчені Д. Хьюбел та Т. Вайзел [164; 200] отримали Нобелівську премію за дослідження механізму зору людини.
- Наприклад, професор В.Я. Даниленко переконаний, що «...певною мірою архітектура конструктивізму давала імпульси до формування нового професійного світогляду у середовищі художників, які займалися предметною творчістю [164, 74]».
- Суттєвим інформаційним джерелом виявився зміст Інтернет-ресурсів, що представляють [7; 12; 20].

Приклади

оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел (згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»)

1. Андріяш В. Державна етнополітика України в умовах глобалізації. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. 328 с.
2. Краснова М. В. Договори в екологічному праві України : навч. посіб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Алерта, 2012. 216 с.
3. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с.
4. Комаров В. В., Світлична Г. О., Удальцова І. В. Окреме провадження : монографія / за ред. В. В. Комарова. Харків : Право, 2011. 312 с.
5. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с.
6. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.
7. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с.
8. Енциклопедія історії України : у 10 т. / ред. рада: В. М. Литвин (голова) та ін. ; НАН України, Ін-т історії України. Київ : Наук. думка, 2005. Т. 9. 944 с.

9. Алексєєв В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.
10. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. Голодомор 1932- 1933 років: втрати української нації : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017.
11. Кармазіна М., Могилевець О. Становлення і розвиток порівняльної методології в політичних дослідженнях. Політичний менеджмент. 2006. № 5. С. 3–17.

Більш детально:

https://kubg.edu.ua/images/stories/podii/2017/06_21_posylannia/dstu_8302.pdf

Додаток Е.

Примірний зразок відгуку керівника

ВІДГУК
КЕРІВНИКА НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

здобувачки _____ на тему:

1. *Актуальність теми:*

Метою освітньо-професійної програми «Графічний дизайн», за якою проходилося навчання студентки _____, є підготовка висококваліфікованих фахівців міжнародного рівня, що володіють фундаментальними і професійними знаннями з теорії та історії зарубіжного та вітчизняного дизайну, розвиненими навичками в проектуванні дизайн-об'єктів, в організаційно-практичній дизайнерській діяльності та здійсненні мистецьких проєктів, які готові до подальшого саморозвитку та професійного зростання.

Відповідно до мети сформована інтегральна компетентність навчання, а саме: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі дизайну або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. На підставі інтегральної компетентності у програмі визначено загальні і фахові компетентності та програмні результати навчання.

У цьому контексті кваліфікаційна робота _____ є актуальною у підтвердженні набутих у період навчання компетентностей.

2. *Сильні сторони роботи:*

Представлена кваліфікаційна робота засвідчила, що студентка _____ досягла позитивних результатів у навчанні, зокрема, спроможна генерувати ідеї для вироблення креативних дизайн-пропозицій, вибудовувати якісну та розгалужену систему комунікацій, застосовувати основні концепції візуальної комунікації у мистецькій та культурній сферах, розробляти

науково обґрунтовану концепцію для розв'язання фахової проблеми, формувати та контролювати основні етапи виконання проекту, формувати проектні складові у межах проектних концепцій, володіє художніми та мистецькими формами соціальної відповідальності.

Окрім цього, вона демонструє, що набула компетентності критично опрацьовувати художньо-проектний доробок українських і зарубіжних фахівців, застосовувати сучасні методики та технології наукового аналізу для формування авторської концепції, пошуку українського національного стилю, здійснювати передпроектний аналіз із урахуванням усіх вагомих чинників, що впливають на об'єкт проектування, формулювати авторську концепцію проекту, застосовувати методика концептуального проектування та здійснювати процес проектування з урахуванням сучасних технологій і конструктивних вирішень, а також функціональних та естетичних вимог до об'єкта дизайну.

3. *Слабкі сторони роботи:*

4. *Характеристика роботи студента над дипломним проектом:*

Студент _____ у процесі роботи над дипломним проектом критично осмислював теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань кваліфікаційної роботи, продемонструвала здатність застосовувати у практиці дизайну виражальні художньо-пластичні можливості різних видів матеріалів, інноваційних методів і технологій, виявила творчий характер і наполегливість у досягненні мети кваліфікаційної роботи.

5. *Практична цінність висновків і рекомендацій:*

6. *Апробація теми кваліфікаційної роботи:*

Палій В.С. Дослідження стилістичних особливостей сучасних дорослих мальовписів. *Ukraina libertatum. Трансформація культурно-мистецького та гуманітарного простору під впливом війни. Збірник матеріалів конференції.* (м. Львів. 1 листопада 2024 року). Одеса: Видавництво «Гельветика», 2024.

7. *Зауваження та недоліки :*

8. *Загальна оцінка кваліфікаційної роботи:*

Загалом кваліфікаційна робота _____ виконана на високому фаховому рівні у відповідності до Методичних рекомендацій до підготовки та захисту кваліфікаційної магістерської роботи, затверджених Вченою радою факультету образотворчого мистецтва і дизайну Київського столичного університету імені Бориса Грінченка “_____” _____ 2025 року, протокол № _____ і цілком заслуговує оцінки [бал, буква] балів, а студентка _____ присудження ступеня «бакалавр».

Науковий керівник:

(підпис)

«_____» _____ 20__ р.

Додаток Ж.

Бланк рецензії кваліфікаційної роботи

**РЕЦЕНЗІЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ**

(прізвище, ім'я, по-батькові здобувача)

1. Тема кваліфікаційної роботи _____
2. Обсяг кваліфікаційної роботи _____
3. Перелік позитивних якостей кваліфікаційної роботи _____
4. Перелік недоліків в роботі _____
5. Рекомендована оцінка кваліфікаційної роботи (за 100-бальною шкалою) _____

Рецензент _____

(підпис)
(прізвище, ініціали)

« _____ » _____ 20__ р.

Додаток К.

Список рекомендованої літератури

Список літератури складений із опублікованих праць науково-педагогічного персоналу кафедри дизайну і рекомендований до використання при підготовці кваліфікаційної роботи здобувача вищої освіти.

Перелік праць опублікованих в фахових наукових виданнях, включених до наукометричних баз Scopus та Web of Science

1. Brovchenko A. and oth. The system of continuous design education in Ukraine in the context of higher education modernization. *Multidisciplinary Science Journal*, 2023. Vol.5. DOI:<https://doi.org/10.31893/multiscience.2023ss0508> (Scopus)
2. Kardash O. Attractive elements of eco-design in the tourism industry E3S Web Conf. Volume 587, 2024, Article Number 05003, Number of page(s) 10. DOI <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202458705003>
3. Karpov V. Eidetics of the human art in the context of the neuroart. *Cultural and arts studies of national academy of culture and arts management* : collective monograph / O. S. Afonina, P. E. Herchanivska, Zh. Z. Denysiuk, V. P. Diachuk, etc. Lviv-Torun : Liha-Pres, 2019. P. 117-133 (Web of Science)
4. Karpov V. Ukrainian historiography of museum sociology. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтва: наук. журнал*. К.: Міленіум, 2016. № 3. С.3-8. (Web of Science)
5. Karpov V., Syrotynska N. Medieval and contemporaneity world-visual and art parallels. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтва: наук. журнал*. К.: Міленіум, 2018. № 2. С. 117-183. (Web of Science)
6. Karpov V., Syrotynska N. Mythology of aesthetics: assembly of antiques musts and laws of neurostetics. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтва: наук. журнал*. К.: НАКККиМ, 2019. № 4. С. 59-63. (Web of Science)

7. Karpov V., Syrotynska N. Neuroart in the context of creativity. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтва: наук. журнал*. К.: Міленіум, № 1. С. 21-36. (Web of Science)
8. Tecnologias digitais no contexto da integração do ensino a distância / A. Brovchenko and othe. *Revista on line de Política e Gestão Educacional*. 2023. v. 27, n. esp. 2. DOI: 10.22633/rpge.v27iesp.2.18387 (Web of Science)
9. The system of continuous design education in Ukraine in the context of higher education modernization / A. Brovchenko and othe. *Multidisciplinary Science Journal*. 2023 Vol.5 <https://doi.org/10.31893/multiscience.2023ss0508> (Scopus)
10. Transforming Design Education in Ukraine: Insights from Global Best Practices / A. Brovchenko and othe. *Journal of Curriculum and Teaching*. 2023. Vol 12, No 5. DOI: <https://doi.org/10.5430/jct.v12n5p1> (Scopus)
11. Ways of design education improvement in higher educational institutions/ Brovchenko A. and othe. *RIGEO*. 2021.Vol.11 No.3 p.504-512, ISSN:2146 -0353. DOI:<https://rigeo.org/menu-script/index.php/rigeo/article/view/488> (Scopus)
12. Карпов В. Вексилологічні традиції у символіці війська Козацької держави (XVI – XVIII ст.). *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтва: наук. журнал*. К.: Міленіум, 2015. № 3. С.39-48. (Web of Science)
13. Карпов В. Генеза загальновійськового нарукавного знаку Збройних Сил України та вимога часу. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтва: наук. журнал*. К.: Міленіум, 2015. № 2. С.171-174. (Web of Science)
14. Карпов В. Історичні передумови формування військової символіки України: від Стародавньої доби до Середньовіччя. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтва: наук. журнал*. К.: Міленіум, 2013. № 4. С.247-253. (Web of Science)
15. Карпов В. Історичні передумови формування військової символіки України: ХХ століття. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтва: наук. журнал*. К.: Міленіум, 2014. № 1. С.205-210. (Web of Science)

16. Карпов В. Методологічні засади дослідження проблеми військової символіки України. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтва: наук. журнал*. К.: Міленіум, 2014. № 4. С.169-174. (Web of Science)
17. Карпов В. Проблеми розвитку української військової символіки у редакційній політиці Військово-історичного альманаху. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтва: наук. журнал*. К.: Міленіум, 2014. № 3. С.264-268. (Web of Science)
18. Карпов В. Фалеристичні традиції Української Народної Республіки. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтва: наук. журнал*. К.: Міленіум, 2015. № 1. С.178-182. (Web of Science)

Перелік праць опублікованих в фахових наукових виданнях, включених до переліку МОН України та наукометричних виданнях інших країн

1. Karpov Viktor. Theory and practice of pictorial avant-garde in the creation of the ukrainian artist David Burlyuk. *STUDIUL ARTELOR ȘI CULTUROLOGIE: istorie, teorie, practică*. 2024, nr. 1 (46). P. 103-111.(фахове видання, категорія «Б»).
2. Балабуха Н. М., Здор О. Г., Радько К. В. Проекти з дизайну книги студентів Університету Грінченка у виставковому просторі Музею книги і друкарства України. *Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми сучасного дизайну» (25 квітня 2024 р. м. Київ)*. Київ, 2024. Т. 1. с. 74-77.
3. Балабуха Н.М., Здор О.Г., Радько К.В. Дизайн книги як проектна робота студентів спеціалізації «графічний дизайн» університету Грінченка. *АРТ-платФОРМА*, 2024. 9 (1). с. 304-323. <https://doi.org/10.51209/platform.1.9.2024> (фахове видання, категорія «Б»).
4. Балабуха Н.М., Здор О.Г., Радько К.В. Алегоричні мапи як культурно-мистецький феномен доби бароко. *Арт-простір*, 2024. 1(4). с. 240-249. <https://doi.org/10.28925/2519> (Index Copernicus).

5. Брильов С.В, Кузьмічова В.С., Колесников В.В. “Виклики та проблеми сучасної академічної художньої школи після реформи освіти в українських мистецьких ЗВО”. *АРТ-платФОРМА*, 2024 1(9). с. 281-303. DOI: <https://doi.org/10.51209/platform.1.9.2024.281-303> , (категорія Б).
6. Брильов С.В., Глухенький І.І., Журавльова Н.В., Кочубей М.С. Академічна школа в сучасних умовах: стратегії розвитку образотворчого мистецтва та дизайну в мистецьких закладах вищої освіти України. *Українська академія мистецтва*, 2024. № 35. С.104-112, DOI: <https://doi.org/10.32782/2411-3034-2024-35-11> , (категорія Б).
7. Бровченко А. STEAM-підхід у неперервній дизайн-освіті України. *Молодь і ринок*. 2024. № 1/221. С.101-104. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.296276>. (категорія Б).
8. Бровченко А. Дизайн-освіта дорослих як науково-організаційна проблема *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2024. Вип. №74, том 1. С.334-338. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/74-1-49> (категорія Б).
9. Бровченко А. І. Національний кодекс дизайну України як пріоритетна умова становлення і розвитку системи дизайн-освіти. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2024. № 1 (360). С.60-65. DOI: [https://doi.org/10.12958/2227-2844-2024-1\(360\)-60-65](https://doi.org/10.12958/2227-2844-2024-1(360)-60-65) (категорія Б).
10. Бровченко А. І., Тименко В. П. Інформаційні технології візуалізації в дизайні. *Digital transformations in culture : Scientific monograph*. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2023. С 142-162. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-319-4-9>
11. Бровченко А. Кластерний підхід до підвищення якості дизайн-освіти. *Молодь і ринок*. 2024. № 4/224. С.138-142. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.301262> (категорія Б).
12. Бровченко А. Неперервна дизайн-освіта як наукова та навчально-методична проблема. *Нова педагогічна думка*. 2024. №1 (117). С. 40-44. DOI: <https://doi.org/10.37026/2520-6427-2024-117-1-40-44> (категорія Б).

13. Бровченко А. Неперервна дизайн-освіта: нові підходи до підготовки дизайнерів. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2024. Вип.№73 Том 1. С. 302-306. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/73-1-46> (категорія Б).
14. Бровченко А. Проблеми становлення дизайн-освіти дорослих в Україні. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2024. Вип. №72, том 1. С. 296-301. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/72-1-28> (категорія Б).
15. Бровченко А. Становлення українського етнодизайну. *Молодь і ринок*. 2024. № 3/223. С.81-86. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.299530> (категорія Б).
16. Бровченко А. Становлення українського етнодизайну. *Молодь і ринок*. 2024. № 3/223. С.81-86. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.299530>
17. Бровченко А. Українське необароко в архітектонічних видах творчості як один із національних самоіндикаторів. *АРТ-платФОРМА*: альм. Київ: КМАЕЦМ, 2023. Вип. 1(7). С. 208-227 DOI: <https://doi.org/10.51209/platform.1.7.2023.208-227>
18. Бровченко А.І. Неперервна дизайн-освіта в Сінгапурі. *Молодь і ринок*. 2024. №6 (226). С. 53–57. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.303558> (категорія Б).
19. Бровченко А.І. Система неперервної дизайн-освіти Британії. *Науковий часопис НПУ імені Драгоманова, Серія 5 Педагогічні науки: реалії та перспективи* 2024. Вип.97. С. 36-39. DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-ps.series5.2024.97.07> (категорія Б).
20. Єфімов Ю. В., Волгін Ю., Балабуха Н. Абстрактні композиції у творчості Аркадія та Геннадія Пугачевських. *Арт-платформа*. Вип. 2(9). 2024. Фахове видання, категорія Б
21. Єфімов Ю. В. Тенденції «яскравого мінімалізму» у сучасному графічному дизайні. *Арт-простір*. Вип. 5. 2024
22. Єфімов Ю.В. Комп'ютерні технології в дизайні або Adobe двома руками : навч. посіб. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2024. 120 с.

23. Задніпрський Г. Т. Каліграфія—прекрасна гілка на дереві шрифтів. *АРТ-ПРОСТІР*, КУБГ, 2018. Вип. 3. с. 13-18.
24. Задніпрський Г. Т. Пошуки художніх рішень в європейській гравюрі доби Відродження. *АРТ-ПРОСТІР*, КСУБГ, 2024. Вип. 1(4). с. 99-118.
<https://doi.org/10.28925/2519-4135.2024.46>
25. Зайцева В. І., Буйгашева А. Б., Задніпрський Г. Т. Особливості художньо-образної стилізації комплексного оформлення української дитячої книжки другої половини ХХ століття. *АРТ-платФОРМА*, КМАЕЦМ, 2022. Вип. 2(6). с. 201-218.
26. Кардаш О. Онтологічний та семіотичний критерії в теорії етнодизайну. *Етнодизайн у контексті відродження української національної ідентичності та європейської інтеграції*. Кн.1: зб. наук. праць / упорядн. і відпов. ред. Є.А.Антонович та ін. Полтава: ПНПУ імені В.Г.Короленка, 2024. С.82-87.
27. Кардаш О. Педагогіка – провідна культура сучасності. *Вісник Національного університету "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка*, 2024. Том 183. № 27. С14-19.
28. Карпов В. В. Європейська портретна мініатюра у просторі музейної комунікації. *Теорія та практика дизайну*, 2024. Вип. 2(32). С. 86–93. doi: <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2024.32.11>(фахове видання, категорія «Б»).
29. Карпов В. В. Мініатюрний портрет як елемент культурної спадщини в музейних колекціях. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал*. 2024. № 1. С. 173–179. (фахове видання, категорія «Б»).
30. Карпов В.В. Художня та просвітницька діяльність ромського художника Тиберія Йонаша. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 72, том 2, 2024. С. 85-90. (фахове видання, категорія «Б»).
31. Карпов В.В. Портретна мініатюра в історичному контексті: від приватних предметів до музейних експонатів. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 73, том 2, 2024. С. 97-102. (фахове видання, категорія «Б»).

32. Карпов В.В. Теорія і практика авангарду українського митця Давида Бурлюка. *Український мистецтвознавчий дискурс* : наук. журнал, 2024. № 4. С. 82-90. (фахове видання, категорія «Б»).
33. Карпов В.В. Теорія українського авангардного мистецтва Олександра Богомазова. *Український мистецтвознавчий дискурс* : наук. журнал, 2024. № 3. С. 43-53. (фахове видання, категорія «Б»).
34. Кузьменко Г. В., Задніпрський Г. Т. Поштові марки як ознака державності та культурно-історичне надбання України (на матеріалі Кримської тематики). *АРТ-платФОРМА*, КМАЕЦМ, 2022. Вип. 1(5). с. 143-189.
35. Лихолат О. Використання прийомів організації мислення Едварда де Боно в професійній освіті. *Професіоналізм педагога: теоретичні і методичні аспекти*. Слов'янськ: ДДПУ, 2017. Вип. 5. За матеріалами Міжнародної інтернет-конференції «Професіоналізм педагога в умовах освітніх інновацій» У 2-х ч. – Ч.2. 282 с. С. 134 – 144. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/prptma_2017_5%282%29__16 (фахова)
36. Лихолат О. Вступ до спеціальності для професійної освіти в умовах освітніх інновацій. *Професіоналізм педагога в умовах освітніх інновацій* : монографія за заг.ред. Л.Г.Гаврілової. - Hameln, Germany : InterGING., 2018. - С. 81-97. <https://doi.org/10.19221/978-3-946407-06-5>
37. Лихолат О. Дизайн візуального навчального матеріалу як аспект оптимізації фахової підготовки вчителя. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. Кропивницький: ЗВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2021.98-101 DOI: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2021-1-201-98-101> (фахова, категорія Б, Index Copernicus international (ICI)).
38. Лихолат О. Дизайн навчальних презентацій в навчально-виховному процесі закладів освіти. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*, (15), 2021. 36-48 DOI: <https://doi.org/10.31865/2414-9292.16.2021.246269> (фахова, категорія Б, Index Copernicus (Польща))
39. Лихолат О. Інтегративний підхід до формування змісту навчальної дисципліни «Технології моделювання та дизайну виробів з практикумом».

Електронний науковий журнал «Перспективи та інновації науки», № 12(17) (2022), С. 171-181 DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-12\(17\)-171-181](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-12(17)-171-181) (фахова, категорія Б, Index Copernicus (IC)).

40. Лихолат О. Інформаційний потенціал етнодизайну у формуванні проектної культури майбутнього учителя трудового навчання. *Професіоналізм педагога: теоретичні і методичні аспекти, 2018. Вип. 7. С. 106 – 119. DOI: <https://doi.org/10.31865/2414-9292.7.2018.140588> (фахова, категорія Б)*

41. Лихолат О. Мода середини ХХ століття як синтез цінностей культури і джерело творчості для сучасних студентів професійної освіти. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти. Вип. 9. 2019. С. 151-167. DOI: <https://doi.org/10.31865/2414-9292.9.2019.174548> (фахова, категорія Б, Index Copernicus (Польща))*

42. Лихолат О. Підготовка педагога закладів професійної (професійно-технічної) освіти в інноваційних умовах. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти, (13), 2020. С. 85–101 DOI: <https://doi.org/10.31865/2414-9292.13.2020.222851> (фахова, категорія Б, Index Copernicus (Польща))*

43. Лихолат О. Теоретичні аспекти професійної освіти за профілем «Технологія виробів легкої промисловості». *Наукові записки. Випуск 11. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти. Частина 3. – Кропивницький: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2017. 192 с. С. 112 – 116. URL: <https://phm.cuspu.edu.ua/ojs/index.php/NZ-PMFMTO/article/view/1214> (фахова)*

44. Лихолат О. Управління процесом вирішення творчих завдань в професійній освіті. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / [гол. ред.: М. Т. Мартинюк]. Умань : ФОП Жовтий О. О., 2017. В.1. 420 с. С. 248 - 256 Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpudpu_2017_1_30 (фахова)*

45. Лихолат О., Тарелкіна А. Аналіз культурологічних основ становлення і розвитку Дому моди Діор в освітньому просторі професійної освіти. *Інноваційна педагогіка. Спецвипуск. Одеса. 2019. С. 91-95. (фахова, категорія Б, Index*

Copernicus International (Республіка Польща)) URL:
<http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2019/specvipusk/22.pdf>

46. Радько К. Методи побудови простору сучасної української книги у творчості Оксани Здор. *Актуальні проблеми сучасного дизайну : збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції*, м. Київ, 27 квітня 2023 року. У 2-х т. Київ : КНУТД, 2023. Т. 2. С. 108-111.

47. Радько К. Книжкова графіка Людмили Корж-Радько. Художня форма і мистецький контекст. *Актуальні проблеми сучасного дизайну : збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції*, м. Київ, 27 квітня 2022 року. В 2-х т. Київ : КНУТД, 2022. Т. 1. С. 50-53.